

יריב בן אליעזר:

„גרוב תואם את דמותו של האנטי־כוכב!“

אתא לא יורדת מהכותרות. יותר נכון – פינחס (פיני) גרוב לא יורד מהן. האסוציאציה הראשונה העולה עם איזכור פרשת אתא היא דמותו הכחושה־מיוסרת של מנהיג פועלי אתא גרוב. הוא אמנם אינו משמש כבר כיושב־ראש הוועד, אחרי שאושפז בבית־חולים. ביחידה לטיפול נמרץ. במשך שבוע, אך מי שהיה במיפעל השבוע נוכח שמנהיגותו אינה מוטלת בספק בקרב פועלי המיפעל. בחרתי לנתח את סוד הצלחתו של גרוב – לגרוף את התיקשות וצרכניה לטובתו – עם דוקטור יריב בן אליעזר, מומחה לתקשורת־המונים.

● **מה יש בפינחס גרוב, המקנה לו את אהדת הציבור והתקשורת?**
הוא תואם את דמות האנטי־כוכב. בשנים האחרונות בקולנוע ובטלוויזיה, הדמויות הבולטות הן האנטי־כוכב. בניגוד לכוכבים הזוהרים ששלטו בעבר, שולטים כיום הוודי־אלנים, הראסטי־הופמנים – האנשים הנאלצים להיאבק, להתמודד קשה עם מכלול בעיות. נעלמה כימעת דמות הכוכב, שהכל זרוע לרגליו.

גרוב הוא הטיפוס האנטי־כוכב. חוץ מזה יש בו אותנטיות של פועל, אולי קצת נוסטלגית. כך זכורים לנו הפועלים מ־הזמנים הטובים.

שימי לב לצורת־הדיבור שלו, למינוח שלו, אפילו הם נוגדים את הציניות של מינו. גם צורתו החיצונית – דמותו המיוסרת, שערו המאפיר, מחלתו (מחלת־לב), קולו הצרוד, חזותו הבורעת – כל אלה תורמים לדמות הקלאסית של האנטי־כוכב.

● **אתה יכול להעריך את גודל תרומתו לתמיכה הציבורית ב־אתא?**
קשה להפריד בין שניהם. גרוב הוא סמל, באמצעותו אנו רואים את כלל פועלי „אתא“. לא זאת בלבד שאתא מסמלת את העבודה היהודית, גרוב מסמל את הפועל היהודי.

כלומר־הוא הפך להיות סמל של סמליות. אל תשכחי גם שכל הפוליטיקאים שאצו למיפעל גרמו להת־עניינות מגוברת של אמצעי־התקשורת. זו גרמה לריצה של פוליטיקאים נוספים, שגרפו תקשורת נוספת וחוזר־חלילה. גרוב גרף את כל אלה. כולם התמקרו בו, וכמה שהוא מסמל.

אסתר רוט־שחמורוב:

„היו חייבים להמשיך – כמו שהמשינו במינכן!“

מרגרט תאצ'ר, ראש־ממשלת בריטניה, הצהירה שאו־הדי־ליברפול המיטו קלון על הכדורגל האנגלי. אנשי־ספורט הגדילו לעשות והצהירו שכבודו של הספורט חולל בקטל־הדמים באיזט־ווד בריסל. במישחק־הכדורגל בין יובנטוס האיטלקית לליברפול האנגלית.

על אף ההבדל בין הקטל הנוכחי לאולימפיאדת־הדמים במינכן, 1972, נזכרתי באסתר רוט־שחמורוב, שפרשה מהמישחקים בעקבות הרצח המזעזע של ספורטאי־ישראל והוויכוח הציבורי שהתעורר אז: האם היה זה נכון להמשיך ולשחק לאחר הרצח?

רוט היא כיום מורה לחינוך־גופני ברעננה. היא פרשה מספורט תחרותי לפני אולימפיאדת־מוסקוה, מתאמנת כיום רק להנאתה, ללא געגועים למתח התחרותי.

● **האם הצפייה במישחק־הכדורגל בשבוע שעבר החזירה אותך 13 שנים אהרנית?**
מרובר בשני מיקרים שונים. השבוע היה זה מיקרה של אנשים חמומי־מוח, ואילו במינכן היו אלה מחבלים. לכן אני לא קושרת בין שני המאורעות. מה שבטוח הוא שניתן להסיק מהם, שהספורט הופך למשהו, המאבר כל ערך.

● **האם, לדעתך, היה זה נכון להמשיך ולהתחרות אחרי הקטל?**
אם נתייחס למישחק הספציפי הזה, אז אני מבינה שלא היתה ברירה והיו חייבים להמשיך ולשחק. מה שבטוח, כדורגל זה לא היה ספורט צריך להיות ידירותי, ספורטיבי, זה כמו שהמשיכו לשחק באולימפיאדה במינכן אחרי הרצח. היו אולי שיקולים בעד, אבל הספורט איבד מערכו.

רפאל פרבר:

„הזוטרים נוסעים בחוכשיות והמנכ"לים לא יסעו?“

החלטת־הממשלה בדבר ביטול תקופתי של נסיעות פקידים ממשלתיים לחו"ל עוררה התמרמרות רבה מחד, והרמת־גבות צינית מאידך. אחד מאותם שהמכה התורנית קילקלה להם תוכניות, ועוררה את ביקורתם, הוא רפאל (רפי) פרבר, מנכ"ל מישרד־התיירות. פרבר נכלל בין ה־נוסעים שנפסלו באופן קולקטיבי על־ידי הוועדה הבינ־מישרדית, שתפקידה הוא לאשר נסיעות אלה. השבוע התלונן באוזוני בניני זה, והסתבר שבצד הגיחוכים שמע־לה המושג – נסיעת פקיד בכיר לחו"ל – היו בדבריו גם אי־אלה דברי־טעם.

● **מה הסדרת בעיקבות החלטת־הממשלה?**
קודם־כל, לא אני הפסדתי, אלא המדינה. מדובר בנסיעה שתוכננה למחצית יוני. מטרתה – התכנסות של הוועדה הישראלי־איטלקית לצורך פיתוח יחסי־התיירות בין שתי המדינות. חוץ מזה נעשה ניסיון להביא לשתי המדינות תיירים רבים יותר מארצות־הברית. סקרים שלנו מוכיחים שהאמריקאים אהבים לשלב ביקור בישראל עם ביקור בארץ נוספת. הוועדה מתכנסת ברומא והאירוח – תקשיבי טובי – הוא על חשבון האיטלקים, לא על חשבוננו. אז מה הרווחנו מביטול הנסיעה?

● **כלומר, אתה סבור שהחלטת־הממשלה היתה מוטעית?**
אני כפקיד־מדינה, חייב לכבד את החלטת־הממשלה. אני רק טוען נגד פסילה טוטאלית של נסיעות, ובעד פסילה עניינית. החלטת־הממשלה דיברה על הקפאת נסיעות לקונגרסים, ולא על נסיעות העשויות לקדם את האינטרסים של המדינה. אל תשכחי שבמדינות האחרות לא כולם מבינים את האווירה פה, ועלולים להיעלב מסירובנו לבוא. מה שעוד מציק לי זה שבמישרדי החוץ והביטחון יוצאים ובאים גם פקידים זוטרים בחופשיות גמורה, בעוד שמנכ"לים כמוני זקוקים לאישור של ועדה. לא, לא, אני לא חושב שהוועדה פועלת מתוך צרות־עין. כוודאי שלא.

● **לאנשי מישרדך דבק דימוי של חובבי־חזיל מושבעים.**
זה נובע מהתרמית הוהרת והמוטעית של מישרד־התיירות. צריך להבין שעיקר תפקידנו הוא לטפל בתיירים ואלה, מה לעשות, נמצאים רוב ימות השנה בחו"ל לכן אני אומר שיש לקיים את החלטת־הממשלה באופן כללי, אך אני מבקש לשקול כל נסיעה לחו"ל לגופתה.